

KLASA VIII

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena końcowa jest wypadkową ocen cząstkowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego.

Prezentowane poniżej kryteria ogólne dotyczą oceniania na koniec etapu edukacyjnego.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- 1) opanował **wiedomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy VIII
- 2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- 3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- 4) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- 5) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- 8) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- 9) wyróżniająco wykonuje powierzone prace,
- 10) aktywnie współpracuje w zespole, proponuje trafne rozwiązania,
- 11) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- 1) **opanował wiadomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy VIII
- 2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- 3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- 4) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- 5) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
- 8) aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- 9) bardzo dobrze wykonuje powierzone prace.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- 1) w **większości opanował wiadomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy VIII,
- 2) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,

- 3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- 4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych stylistycznych,
- 5) jest aktywny na zajęciach,
- 6) dobrze wykonuje powierzone prace.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- 1) **częściowo opanował wiadomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy VIII,
- 2) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- 3) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- 4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- 5) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- 6) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- 7) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- 8) wykonuje prace.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- 1) **opanał w niewielkim stopniu umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy VIII,
- 2) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- 3) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- 4) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- 5) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- 6) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- 7) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- 8) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- 9) często nie potrafi samodzielnie wykonać powierzonej pracy, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- 1) **nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach** z zakresu podstawy programowej dla klasy VIII,
- 2) ma kłopoty z techniką czytania, nie robi postępów,
- 3) nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- 4) nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- 5) wykazuje się niechęcią do nauki,
- 6) zaniedbuje wykonywanie powierzonych prac i zadań,
- 7) nie angażuje się w pracę grupy.

Wymagania szczegółowe

Klasa VIII

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:
 - 1) rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy;
 - 2) zna pojęcia ironii, parodii i groteski oraz rozpoznaje je w tekstach;
 - 3) wskazuje funkcję użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, inwokacja;
 - 4) rozpoznaje gatunki: epos, epopeja, tragedia, elegia i określa ich podstawowe cechy;
 - 5) omawia i poddaje refleksji podstawowe zagadnienia egzystencjalne;
 - 6) wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;
 - 7) wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.

2. Czytanie tekstów kultury. Uczeń:

Uczeń dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:
 - 1) rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
 - 2) dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście;
 - 3) zna sposoby wzbogacania słownictwa;
 - 4) rozumie mechanizm upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem.

3. Zróżnicowanie języka. Uczeń
 - 1) rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu;
 - 2) rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny;
 - 3) zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje;
 - 4) rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.

Uczeń wie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:
 - 1) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;

- 2) rozumie, na czym polega błąd językowy;
- 3) określa kontekst komunikatu.

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

Uczeń wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. 1. Retoryka i stylistyka praktyczna. Uczeń:

- 1) przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi;
- 2) rozwiązuje postawiony problem;
- 3) stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);
- 4) odróżnia przykład od argumentu;
- 5) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad;
- 2) recytuje tekst jako własną interpretację utworu;
- 3) dokonuje parafrazy tekstu.

IV. Samokształcenie. Uczeń:

Uczeń korzysta ze słowników, w tym: etymologicznego.